

KANIULACJA ŻYŁY JAJNIKOWEJ U KROWY DLA BADAŃ SEKRECJI JAJNIKA *

W. Dobrowolski

Zakład Fizjopatologii Instytutu Fizjologii i Żywienia Zwierząt PAN,
Jabłonna k. Warszawy

Kierownik: prof. dr Eugeniusz Domański

Opracowano metodę chirurgiczną zabiegu chronicznej kaniulacji żyły jajnikowej u krowy. Metoda ta posłużyła do oznaczeń poziomu hormonów gonadowych w trakcie cyklu płciowego we krwi żyłnej jajnika. Operację wykonuje się w narkozie. Po podciągnięciu macicy wraz z jajnikami do rany operacyjnej w dole słabiznowym odpreparowuje się żyłę maciczną przednią przed jej połączeniem z żyłami jajnikowymi. Do światła wspomnianej żyły wprowadza się rurkę z kauczuku silikonowego wypełnioną roztworem heparyny. Koniec rurki powinien tkwić w miejscu połączenia żyły macicznej przedniej z żyłami jajnikowymi. Podwiązanie wszystkich naczyń dochodzących do żyły maciczno-jajnikowej (z wyjątkiem żył jajnikowych) upewnia nas, że krew, którą będziemy pobierać pochodzi wyłącznie z jajnika. Rurkę ustala się przewiązkami i po wprowadzeniu na zewnątrz powłok zaszywa się pod nią warstwowo otrzewną, mięśnie i skórę. Wolny koniec rurki zatyka się korkiem polietylenowym.

Po operacji co 2 godziny przepłukuje się rurkę roztworem heparyny (1:10). W ciągu doby w odstępach 6-godzinnych krew pobiera się strzykawką w ilości około 100 ml. Po połączeniu wszystkich próbek pobranych w ciągu doby otrzymuje się średnią próbkę dobową, w której oznacza się poziom estrogenów i gestagenów. Kaniulację żyły jajnikowej wykonano u 11 krów. Drożność rurek wprowadzanych do żyły jajnikowej utrzymano przez 6—12 dni. Powyższa metoda pozwala badać sekrecję jajnika nie tylko w trakcie cyklu płciowego, ale także w stanach patologicznych jajnika, jak np. przy obecności cyst jajnikowych, lub przetrwałego ciała żółtego.

* Praca opublikowana: W. Dobrowolski, E. Stupnicka, E. Domański, Progesterone levels in ovarian blood during the oestrus cycle of the cow, *J. Reprod. Fertil.* (1968), 15.